

El Comitè d'Ètica de la Investigació de les Illes Balears: els primers quinze anys

The Research Ethics Committee of the Balearic Islands: the first fifteen years

**Joan Bargay-Lleonart¹, Lourdes de la Vega Llompert², Francesca M. Cifre-Gual²,
Joan B. Soriano³, i membres del CEI-IB⁴**

1. *President del CEI-IB* 2. *Oficina de Secretaria Administrativa del CEI*
3. *Vice-President del CEI-IB* 4. *Apèndixs (pàgs. 47-52)*

Correspondència

Joan B. Soriano

Comitè d'Ètica de la Investigació de les Illes Balears (CEI-IB)

Direcció General de Salut Pública i Consum. Conselleria de Salut

C/ de Jesús, 38A - 07010 Palma

Teléfono: 971 17 73 83

E-mail: ceic_ib@caib.es

Recibido: 10 – X – 2016

Aceptado: 28 – XII – 2016

doi: 10.3306/MEDICINABALEAR.32.01.43

Resum

La recerca biomèdica és una activitat indispensable per generar coneixement, prendre millors decisions clíniques i contribuir al progrés del sistema sanitari. La evidència indica que els metges investigadors obtenen millors resultats clínics en els seus pacients. Però, tota investigació clínica en pacients ha de ser regulada i monitoritzada, per evitar errors del passat i excessos. Des-de mitjans del segle XX, es va fer palès la necessitat per als científics clínics, universitats i associacions professionals de desenvolupar un consens sobre les millors pràctiques ètiques en moltes àrees de la investigació científica a realitzar en humans, i diversos tractats i convencions crearen els actuals Comitès d'Ètica de la Investigació.

Aquest article especial commemora els primers quinze anys d'activitat del Comitè d'Ètica de la Investigació de les Illes Balears (CEI-IB) durant el període 2001-2015. En total, s'han avaluat 1.437 protocols de recerca, i se presenten les tendències respecte l'origen dels seus promotors, els centres i serveis de realització. Se revisa la documentació i requisits necessaris per la revisió dels protocols, els procediments normalitzats de treball, i s'aporten els enllaços web d'interès. Finalment, se posa de manifest la seva actualitat en l'àmbit de la recerca dins de les Illes Balears, i se plantegen breument les oportunitats futures.

Palabras clave: Comitè d'Ètica, Illes Balears, Investigació

Abstract

Biomedical research is an essential activity to generate knowledge and make better clinical decisions, and it contributes to the progress of the health system. Growing evidence indicates that medical researchers obtain better clinical outcomes in their patients. But, all clinical research in patients must be regulated and monitored, to avoid past mistakes and excesses. Since mid twentieth century, the need for clinician scientists, universities and professional associations to develop a consensus on the best ethical practices in many areas of scientific research performed on humans became clear, and various treaties and conventions originated the current Research Ethics Committees.

This special article is commemorating the first fifteen years of the Research Ethics Committee of the Balearic Islands (*Comitè d'Ètica de la Investigació de les Illes Balears (CEI-IB)*) during the period 2001-2015. In total, 1,437 research protocols have been evaluated, and trends are presented regarding the origin of its promoters, and the conduct at centers and by which services. It reviews the documentation and requirements for the review of protocols, standard operating procedures, and is also listing web links of interest. Finally, it highlights the current status of research in the Balearic Islands, and future opportunities are briefly identified.

Keywords: Ethics Committee, Balearic Islands Research

Introducció

Aquest article especial commemora els primers quinze anys d'activitat del Comitè d'Ètica de la Investigació de les Illes Balears (CEI-IB)¹ durant el període 2001-2015, amb l'objectiu de resumir la seva trajectòria i resultats, posar de manifest la seva actualitat, i encetar la discussió i plantejament de les oportunitats futures.

Introducció històrica

Després de diversos accidents i abusos durant i després de la Segona Guerra Mundial, àmpliament documentats als mitjans de comunicació, i que provocaren una gran alerta e incertesa internacional, es va fer palès que era necessària una regulació més estricta de la recerca mèdica. L'any 1953 els Instituts Nacionals de Salut a Maryland, USA, estableixen per primera vegada que qualsevol estudi en humans ha de ser aprovat prèviament per un Comitè responsable de la seva protecció. Podríem dir que aquest va ser el primer Comitè Ètic d'Investigació. Després d'una dècada, el 1964, es va adoptar la Declaració d'Hèlsinki², segons la qual no s'ha de permetre cap experiment que comporti un risc que es consideri important per al subjecte. Més tard, el 1978 es va publicar l'Informe Belmont³, i es van adoptar els seus principis fonamentals en la investigació en subjectes humans. L'informe Belmont, mitjançant els seus quatre principis ètics (justícia, no maleficència, autonomia i beneficència) esquematitza els punts bàsics pels quals s'ha de regir l'ètica de la investigació en humans (**Taula I**).

Taula I. Principis ètics de l'informe Belmont

Principi	Contingut
Justícia	Garanteix que els subjectes també es beneficiïn dels resultats i hi hagi una assignació justa dels recursos
No maleficència	Garanteix la protecció, seguretat i benestar dels subjectes
Autonomia	Garanteix el respecte a les persones i la seva llibertat per triar, i que siguin informats per persones competents sense coerció ni manipulació
Beneficència	S'ha de tenir en compte el benefici / risc per tal que el pacient pugui decidir en conseqüència

En l'àmbit de la recerca el principi d'autonomia és essencial: la participació ha de ser voluntària i la informació que rep el participant en un estudi ha de ser adequada. Avui dia la participació de cada persona sotmesa a l'experimentació es realitza a través del seu consentiment, concebut com a expressió dels seus drets humans en aquest terreny. Posteriorment a Belmont, apareixen nous codis i tractats en els quals el dret d'autonomia i voluntarietat de la persona pren una importància vital.

El 1989 es van publicar les Normes de la Comunitat Europea sobre la Bona Pràctica Clínica, que consideren

els aspectes ètics i les mesures de control de qualitat d'un projecte d'investigació clínica. El 1990 es publica a Espanya la Llei del Medicament, que regula la obligació d'informe previ d'un Comitè Ètic d'Investigació Clínica independent abans de l'inici de qualsevol assaig clínic. A partir d'aquelles disposicions, es va pretendre controlar que el disseny dels protocols d'investigació fos adequat, i igualment que la competència pràctica dels seus investigadors, el balanç positiu entre beneficis i riscos, un consentiment informat correcte, la selecció equitativa de subjectes, la protecció especial a individus de grups més vulnerables, i la compensació de danys causats.

Com a fruit de les distintes regulacions, s'albira una modificació en l'actitud que caracteritzava els participants en les investigacions fins a la data, ja que aquella va esdevenir activa, en contrast amb l'actitud passiva de les generacions prèvies. Resulta interessant veure com fins els anys 60 els investigadors estaven subjectes a pocs controls i normes, es pensava que no era assenyat imposar molts controls a la investigació amb humans, doncs d'aquesta manera es reprimiria la creativitat i es posarien entrebancs a la innovació. Avui en dia els investigadors estan subjectes a nombrosos reglaments i l'acte experimentació lliure pràcticament ha passat a la història en comparació a èpoques passades.

Segons el RD 223/2004 de 6 de febrer de 2004 els Comitès Ètics d'Investigació Clínica (CEIC) són comitès independents dels promotors de projectes d'investigació i dels investigadors, que tenen com a finalitat vetllar per la correcció des del punt de vista metodològic, ètic i legal de qualsevol projecte d'investigació que comporti algun risc físic o psicològic per a un ésser humà. Des d'un altre prisma són organismes públics formats per experts, que avaluen l'adequació metodològica, ètica i jurídica de protocols de recerca, i verifiquen el respecte als drets dels subjectes implicats. Aquests comitès compleixen una funció mediatora entre els subjectes que participen en les investigacions i els investigadors. Els Comitès Ètics, avaluen doncs els aspectes ètics, metodològics i jurídics, i emeten un dictamen que és vinculant. La funció dels Comitès és també la d'assegurar la protecció dels subjectes que participen en un assaig o investigació clínica. Entre les seves atribucions hi ha la de vetllar pel compliment dels preceptes que emanen de la guia per a la bona pràctica clínica (GBP) de la Conferència Internacional d'Harmonització (ICH).

Els CEI són necessaris per protegir la vida, la salut, la dignitat, la integritat, el dret a l'autodeterminació, la intimitat i la confidencialitat de la informació personal de les persones que participen en investigació.

Origen i Missió del CEI-IB

El Govern de les Illes Balears crea el CEI-IB mitjançant el Decret 132/2000 de 15 de setembre⁴, amb la missió de

vetllar per la protecció dels drets, la seguretat i el benestar dels participants en investigacions sobre éssers humans, oferint garantia pública al respecte.

El CEIC-IB va sorgir de la fusió dels Comitès d'Investigació Clínica que existien a les hores a la Comunitat Balear (Hospital Son Dureta i Complex Hospitalari de Mallorca), i entraren a formar part del mateix els membres dels anteriors Comitès que voluntàriament ho varen sol·licitar. La reunió de constitució i acreditació per part de la Conselleria de Sanitat i Consum fou l'estiu de 2001. Aquest Comitè té caràcter únic en la Comunitat Autònoma Balear, amb la finalitat de garantir als ciutadans que participen en els processos d'investigació un marc comú de respecte als principis de seguretat, fiabilitat i confidencialitat, independentment del centre en el que es realitzi la recerca. Així mateix l'existència d'un sol Comitè acreditat, facilita l'homogeneïtat de les avaluacions i l'unificació de criteris en la presa de decisions.

Des de que es va crear, hi ha hagut nombroses modificacions de la normativa que regula els assajos clínics amb medicaments i productes sanitaris, així com les investigacions biomèdiques sobre éssers humans o el seu material biològic⁵. A més, el CEIC-IB assoleix l'avaluació de projectes d'estudi de fàrmacs ja comercialitzats per assessorar la Conselleria de Salut, seguint les directrius sobre estudis post-autorització de tipus observacional per a medicaments d'ús humà de l'Agència Espanyola del Medicament, dependent del Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat. A partir de 2011 el Comitè Ètic d'Investigació Clínica va passar a nomenar-se Comitè d'Ètica de la Investigació de les Illes Balears (CEI-IB), en compliment de la nova llei d'investigació biomèdica de 2007.

Les funcions principals del CEI-IB són: Avaluar els aspectes metodològics, ètics i legals dels estudis. Això inclou la valoració del protocol, de la idoneïtat de l'equip investigador, de l'adequació de les instal·lacions, de la informació als participants, dels sistemes de compensació i de l'existència d'assegurança, avaluar les modificacions rellevants dels assaigs autoritzats, i realitzar un seguiment de l'assaig des del seu inici.

Procediments normalitzats

Els procediments de treball dels CEI se sustenten en la legislació vigent de la Unió Europea, de l'Estat Espanyol

i de la nostra Comunitat Autònoma, així com en les normes de bona pràctica clínica que, des del punt de vista legal, ètic i metodològic, emparen els drets individuals de les persones que voluntàriament participen en la investigació clínica, alhora que promouen que els estudis d'investigació es duguin a terme sota propostes metodològiques que vetllin per una adequada relació benefici/risc; que les expectatives del benefici presumiblement obtingut compensin els riscos o les molèsties previsibles, per la credibilitat de les dades obtingudes i per la conveniència o necessitat de l'estudi.

Els procediments normalitzats i un llistat de documents com requisits o addicionals es presenta en l'**Apèndix 1**, i les plantilles dels mateixos estan disponibles a la web⁶.

Resum d'activitat

Durant el període de 15 anys de l'any 2001 al 2015 s'han avaluat al CEI Illes Balears un total de 1.437 protocols de recerca, amb una mitjana de 95,8 per any (**Taula II**).

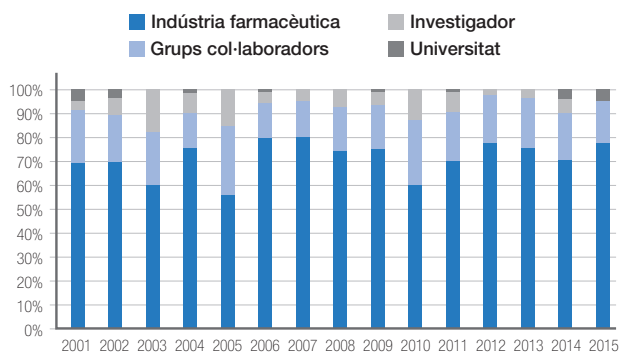
L'activitat ja va ser molt elevada el primer any, amb 86 protocols, i el creixement d'activitat investigadora a Balears va ser significatiu fins a l'any 2007, amb un màxim de 127 estudis. A partir del 2007 s'observa un relatiu descens del nombre de protocols rebuts, situant-se la xifra en l'últim quinquenni entre 72 i 90 protocols anuals. Cal ressaltar que el percentatge d'aprovació general és del 81%, tot i que hi ha dues etapes ben diferenciades: durant la primera dècada el percentatge d'aprovació era només del 70%, mentre en els cinc anys següents s'estabilitza al voltant del 92% (**Taula II**).

Pel que fa al promotor dels estudis, i encara que amb certa variabilitat anual (**Figura 1**), la indústria farmacèutica va ser el finançador de la majoria dels protocols (72%), seguit pels Grups Col·laboradors (20%), Investigadors Individuals (7%) i la Universitat (1%).

Respecte a àrees mèdiques i quirúrgiques específiques, Oncologia Mèdica representa el 30% del total d'assaigs clínics presentats amb 417 estudis, seguit per Hematologia amb 137 (10%) i Endocrinologia amb 126 (9%). A més distància es troben Microbiologia amb 74 (5%), Cardiologia amb 71 (5%), Neurologia amb 60 (4%), Medicina Intensiva amb 58 (4%) i Pneumologia amb 53 (4%). Finalment cal ressaltar la recerca realitzada en l'àmbit

Taula II: Evolució del nombre dels estudis presentats en els darrers 15 anys i el resultat (total presentats, aprovats, denegats, pendents, i cancel·lats).

Any	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Aprovats	68	55	64	60	89	85	85	88	106	92	69	73	78	83	66
Denegats	12	9	6	7	8	9	3	3	4	3	4	4	2	3	2
Pendents	2	10	19	9	16	29	33	16	4	7	5	0	0	3	1
Cancel·lats	4	6	0	6	2	0	6	4	2	1	3	2	3	1	3
Total	86	80	89	82	115	123	127	111	116	103	81	79	83	90	72

Figura 1: Tipus de promotor dels estudis que s'han presentat en els darrers 15 anys.

de l'Atenció Primària, amb 37 protocols en total i un any singular, el 2006, amb un xifra record de 16 protocols avaluats (**Taula III**).

Finalment, respecte al centre organitzador, el binomi Hospital Son Dureta 623 (42%) i Hospital Universitari Son Espases 254 (17%) va ser el centre amb més activitat, amb el 59% d'estudis del CEI-IB, seguit per l'Hospital Son Llàtzer amb 361 (24%) i per l'Hospital de Manacor amb 52 (4%) i l'Hospital Can Misses amb 24 (2%).

Projecció

La investigació biomèdica i en Ciències de la Salut es un instrument clau per a la millora de la qualitat i expectativa de vida dels ciutadans i per augmentar-ne el benestar. D'una banda els comitès d'ètica de la investigació han de garantir l'adequació dels aspectes metodològics, ètics i jurídics de les investigacions que impliquen intervencions en éssers humans o la utilització de mostres biològiques d'origen humà. La investigació clínica és una activitat imprescindible en el desenvolupament de nous fàrmacs i

Taula III: Tipus de serveis hospitalaris dels assajos clínics que s'han presentat en els darrers 15 anys (en la memòria 2015 consten només els darrers 5 anys).

Any	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Al·lèrgologia														1		1
Anatomia patològica					1					1	1					3
Anestesiologia		2	2	1	1	1			1	3		2	3	1		17
Angiologia i cirurgia vascular												1	1	1	2	5
Aparell digestiu	3	5	3	2	3	4	5	4	2	2	4		2	3	1	43
Cardiologia	6	2	5	9	5	4	7	8	6	6	2	3	3	3	2	71
Cirurgia general i digestiva	1		1	2	1	1	6	4	2		4		1	1		24
Dermatologia	1	2		2	4		1				1	2	1	1	3	18
Endocrinologia	2	4	5	2	9	12	10	8	17	15	9	4	10	6	13	126
Epidemiologia									1							1
Estomatologia		1		1												2
Farmàcia		1		1						1						3
Ginecologia	1	1	1						3	1		2				9
Hematologia	3	5	6	1	15	11	17	10	14	9	6	8	9	13	10	137
Immunologia	3															3
Infermeria		1														1
Malalties infeccioses						5	5	1	1	3		3	1		3	22
Medicina intensiva	9	7	6	6	3	3	4	3	2	5	3	1	3	2	1	58
Medicina interna	5	3	11	10	14	4	5	1	1	3	1	4	8	1	3	74
Microbiologia		1				1	2	1					1	1		7
Nefrologia	9	1		6	7	3	5	3	5	2	2	1		3	2	49
Nefrologia pediàtrica											2		1			3
Neurocirurgia										1	1					4
Neurologia	6	1	5	4	2	6	5	8	6	3	3	5	4	2		60
Neuropediatria									3	1						4
Oftalmologia		1	2		2	1			2			2	3			13
Oncologia mèdica	12	17	26	17	33	37	34	34	28	33	24	27	25	37	33	417
Oncologia pediàtrica									1		2			2	2	7
Otorinolaringologia	3	2	1			3	2	2			1	1	2			17
Pediatria	7	3	5	6	3	1		4	1	1	4	2		2		39
Pneumologia	3	1		2	2	2	6	3	7	5	3	3	4	10	2	53
Psicologia		1														1
Psiquiatria	2	6	3	4	5	3	2	5	3	2	1					36
Radioteràpia	1	2					1									4
Reumatologia	1	3		1	1	1		3	1	3		2	1	1		18
Traumatologia	1	1					1	1	1		1					6
Unitat d'investigació		1				1		1								3
Urgències	4	1	1	2	1		2			1	2				1	15
Urologia		2	5	2	2	3	3	6	2	3	6	3		1		38
Atenció Primària	2		1	3		16	5	2	2	2		3	1			37

productes sanitaris, així com pautes de tractament, procediments diagnòstics i terapèutics novedosos.

És una missió fonamental dels comitès ètics d'investigació procurar la realització correcta de la investigació clínica i vetllar per la protecció dels subjectes que participen en la investigació, tal com ho reconeixen la Declaració d'Hèlsinki i la normativa en la regulació dels assajos clínics. Durant aquests quinze anys tant els investigadors com els membres del CEI-IB, han tingut que adaptar-se a les nombroses modificacions de la normativa que regula el assajos clínics amb medicaments i productes sanitaris, així com en investigació biomèdica. La millora en el coneixement d'aquestes normes per part dels investigadors i promotors, així com la major relació entre aquests i els CEI són de capital importància per millorar la investigació en el seu àmbit ètic, científic, social i jurídic.

Com es reflecteix en aquest article, al llarg d'aquests 15 anys hi ha hagut una major conscienciació i coneixement de l'ús de les normes de bona pràctica clínica, que ha fet que el nombre de projectes aprovats superin el 90%. La formació continuada per part de totes les parts implicades en la investigació contribueix a que els estudis

tendeixin a l'excel·lència, i generin coneixement d'alta qualitat, contribuint a la prevenció i curació de les malalties i a la millora de la qualitat de vida de la població.

Per aconseguir-ho és imprescindible que la investigació clínica es desenvolupi en un entorn que garanteixi la protecció de les persones participants, en consonància amb la Declaració d'Hèlsinki i el Conveni del Consell d'Europa per a la protecció dels Drets Humans i la dignitat del ser humà amb respecte a les aplicacions de la biologia i la medicina.

Agraïments

La tasca realitzada en el CEI-IB al llarg d'aquests 15 anys, amb més de 1000 avaluacions, ha estat possible gràcies als més de 100 membres que hi han participat (**Apèndix 3**)⁷.

Volem agrair especialment la col·laboració de la Secretaria Tècnica (Olga Delgado, Guillem Frontera, Maria Magdalena Salom, Isabel M. Borràs, Gemma Melero i Ana Aurelia Iglesias) pel seu esforç al llarg d'aquests anys.

Apèndixs

Apèndix 1: Llistat de documentació a presentar

El CEIB-IB té una sèrie de documents i plantilles a presentar:

Model de sol·licitud d'avaluació al CEI-IB; Model de sol·licitud d'exempció de taxes; Model d'informe de seguiment: inici; Model d'informe de seguiment: continuació; Model d'informe de seguiment: notificació de SUSAR; Model d'informe de seguiment: finalització; Model de procediment i material utilitzats per al reclutament dels subjectes de l'assaig; Model de firma del protocol per l'investigador principal; Model d'informe econòmic de l'assaig; Model de compromís de publicació dels resultats; Model d'idoneïtat de l'investigador principal i dels col·laboradors; Model de càrrega investigadora; Model de declaració de conflicte d'interessos; Model d'idoneïtat de les instal·lacions; Model de conformitat dels serveis implicats

Apèndix 2: Llistat de membres

El CEIB-IB està format per metges, farmacèutics, infermers, representants de professions no sanitàries (entre el quals hi ha d'haver un llicenciat en Dret), representants de comissions d'investigació i representants de la Universitat de les Illes Balears.

Els membres actuals són els següents:

President: *Joan Bargay Leonart*. Metge, especialista en hematologia. Doctor en medicina i cirurgia. Hospital Son Llàtzer.

Vicepresident: *Joan B. Soriano*. Metge, especialista en epidemiologia. Doctor en medicina i cirurgia. Hospital Universitari Son Espases.

Secretària: *Gemma Melero Quiñonero*. Farmacèutica. Doctora en química. Conselleria de Salut.

Vocals: *Sebastián Albertí Serrano*. Biòleg. Doctor en biologia. Universitat de les Illes Balears. *Alberto Alonso Fernández*. Metge, especialista en pneumologia. Doctor en medicina i cirurgia. Hospital Universitari Son Espases. *Joan Maria Benejam Gual*. Metge, especialista en urologia. Doctor en ciències de la salut. Hospital de Manacor. *Miquel Bennasar Veny*. Infermer. Doctor en ciències biosociosanitàries. Universitat de les Illes Balears. *Bartolomé Bonet Serra*. Metge, especialista en pediatria. Doctor en biologia. Hospital Can Misses. *Isabel M. Borràs Rosselló*. Metgessa, especialista en otorinolaringologia. Conselleria de Salut. *Francisco Campoamor Landín*. Metge, especialista en farmacologia clínica. Hospital Universitari Son Espases. *Esther Cardo Jalón*. Metgessa, especialista en neurologia pediàtrica. Doctora en medicina i cirurgia. Hospital Son Llàtzer. *Andrés De la Peña Fernández*. Metge, especialista en medicina interna. Doctor en medicina i cirurgia. Hospital Son Llàtzer. *Fernando Do Pazo Oubiña*. Farmacèutic, especialista en farmàcia hospitalària. Hospital Universitari Son Espases. *Magdalena Esteva Cantó*. Metgessa, especialista en medicina preventiva i salut pública. Doctora en medicina i cirurgia. Unitat d'Investigació d'Atenció Primària de Mallorca. *Miquel Fiol Sala*.

Metge, especialista en medicina intensiva. Doctor en medicina i cirurgia. Hospital Universitari Son Espases. **José Fuster Salvá.** Metge, especialista en oncologia mèdica. Hospital Universitari Son Espases. **Antoni Gamundí Gamundí.** Biòleg. Doctor en Biologia. Universitat de les Illes Balears. **Francisca Mas Busquets.** Advocada. **Laura Monserrat Calbó.** Advocada. Servei de Salut de les Illes Balears. **Pilar Mut Sanchís.** Metgessa, especialista en oncologia mèdica. Hospital Son Llàtzer. **Antònia Obrador Hevia.** Biòloga. Doctora en biologia. Institut d'Investigació Sanitària de Palma (IdISPa). **Jaume Orfila Timoner.** Metge, especialista en medicina interna. Hospital Universitari Son Espases. **Carmen Pata Iglesias.** Farmacèutica, especialista en bioquímica clínica. Doctora en farmàcia. Atenció Primària de l'Àrea de Salut d'Eivissa i Formentera. **José Ignacio Ramírez Manent.** Metge, especialista en medicina familiar i comunitària. Doctor en Medicina i Cirurgia. Centre de Salut de Santa Ponça. **Pere Riutord Sbert.** Metge, especialista en estomatologia. Doctor en medicina i cirurgia. Reial Acadèmia de Medicina de les Illes Balears. **Llorenç Socias Crespí.** Metge, especialista en medicina intensiva. Doctor en medicina i cirurgia. Hospital Son Llàtzer. **Cristina Villena Portella.** Biòloga. Doctora en biologia. Biobanc Pulmonar de l'Hospital Universitari Son Espases.

Apèndix 3: Llistat històric dels membres del CEI de les Illes Balears des de l'any 2001 al 2016

2001

President: *Joan Serra Devecchi.* Farmacèutic, especialista en farmàcia hospitalària. Direcció General de Farmàcia de la Conselleria de Salut i Consum.

Vicepresident: *Eduard Guasp Sitjar.* Metge. Unitat CMBD del Servei de Salut de les Illes Balears. **Secretària:** *Olga Delgado Sánchez.* Farmacèutica, especialista en farmàcia hospitalària. Hospital Universitari Son Dureta. **Vocals:** *Hernán Andreu Serra.* Metge, especialista en aparell digestiu. Hospital General. *Joan Bargay Leonart.* Metge, especialista en hematologia. Hospital Son Llàtzer. *Loreto Buades Feliu.* Infermera. Hospital Joan March. *Francisco Campoamor Landín.* Metge, especialista en farmacologia clínica. Gerència d'Atenció Primària de Mallorca. *Miguel Carrera Lamarca.* Metge, especialista en pneumologia. Hospital Universitari Son Dureta. *Jordi Caubet Biayna.* Metge, especialista en cirurgia maxil·lofacial. Hospital Universitari Son Dureta. *Juan Ernesto De Pedro Gómez.* Infermer. Universitat de les Illes Balears. *Carles Dolz Abadía.* Metge, especialista en aparell digestiu. Hospital Son Llàtzer. *Miquel Fiol Sala.* Metge, especialista en medicina intensiva. Hospital Universitari Son Dureta. *Jordi Ibáñez Juvé.* Metge, especialista en medicina intensiva. Hospital Universitari Son Dureta. *Gabriel Lladó Vidal.* Advocat. Gestió de Personal del Servei de Salut de les Illes Balears. *Joan Llobera Cànaves.* Metge. Direcció General d'Avaluació i Acreditació de la Conselleria de Salut i Consum. *Adolfo Marqués Bravo.* Metge, especialista en ginecologia. Hospital Son Llàtzer. *Núria Matamoros Florí.* Metgessa, especialista en immunologia. Hospital Universitari Son Dureta. *Juli Rifà Ferrer.* Metge, especialista en oncologia. Hospital Universitari Son Dureta. *Josep Francesc Salvá Truyols.* Farmacèutic, especialista en farmàcia hospitalària. Hospital Psiquiàtric. *Ángela María Tumbarello Casciola.* Assistenta social. Hospital Universitari Son Dureta.

2002

Presidenta: *Olga Delgado Sánchez.* Farmacèutica, especialista en farmàcia hospitalària. Hospital Universitari Son Dureta.

Vicepresident: vacant

Secretari: *Guillem Frontera Juan.* Metge, especialista en farmacologia clínica. Gabinet Tècnic de la Gerència d'Atenció Primària de Mallorca.

Vocals: *Joan Serra Devecchi.* Farmacèutic, especialista en farmàcia hospitalària. Direcció General de Farmàcia de la Conselleria de Salut i Consum. *Núria Matamoros Florí.* Metgessa, especialista en immunologia. Hospital Universitari Son Dureta. *Loreto Buades Feliu.* Infermera. Hospital Joan March. *Gabriel Lladó Vidal.* Advocat. Gestió de Personal del Servei de Salut de les Illes Balears. *Carles Dolz Abadía.* Metge, especialista en aparell digestiu. Hospital Son Llàtzer. *Joan Llobera Cànaves.* Metge. Direcció General d'Avaluació i Acreditació de la Conselleria de Salut i Consum. *Joan Bargay Leonart.* Metge, especialista en hematologia. Hospital Son Llàtzer. *Adolfo Marqués Bravo.* Metge, especialista en ginecologia. Hospital Son Llàtzer. *Francisco Campoamor Landín.* Metge, especialista en farmacologia clínica. Gerència d'Atenció Primària de Mallorca. *Juli Rifà Ferrer.* Metge, especialista en oncologia. Hospital Universitari Son Dureta. *Ángela María Tumbarello Casciola.* Assistenta social. Hospital Universitari Son Dureta. *Miquel Fiol Sala.* Metge, especialista en medicina intensiva. Hospital Universitari Son Dureta. *Jordi Caubet Biayna.* Metge, especialista en cirurgia maxil·lofacial. Hospital Universitari Son Dureta. *Jordi Ibáñez Juvé.* Metge, especialista en medicina intensiva. Hospital Universitari Son Dureta. *Juan Ernesto de Pedro Gómez.* Infermer. Universitat de les Illes Balears.

2003

Presidenta: *Olga Delgado Sánchez.* Farmacèutica, especialista en farmàcia hospitalària. Subdirecció de Farmàcia del Servei de Salut de les Illes Balears. **Vicepresident:** *Joan Bargay Leonart.* Metge, especialista en hematologia. Hospital Son Llàtzer.

Secretari: *Guillem Frontera Juan.* Metge, especialista en farmacologia clínica. Gabinet Tècnic de la Gerència d'Atenció Primària de Mallorca

Vocals: *Joan Serra Devecchi.* Farmacèutic, especialista en farmàcia hospitalària. Hospital Universitari Son Dureta. *Gabriel Lladó Vidal.* Advocat. *Joan Llobera Cànaves.* Metge. Gabinet Tècnic de la Gerència d'Atenció Primària de Mallorca. *Francisco Campoamor Landín.* Metge, especialista en farmacologia clínica. Gerència d'Atenció Primària de Mallorca. *Juli Rifà Ferrer.* Metge, especialista en oncologia. Hospital Universitari Son Dureta. *Miquel Fiol Sala.* Metge, especialista en medicina intensiva. Hospital Universitari Son Dureta. *Jordi Ibáñez Juvé.* Metge, especialista en medicina intensiva. Hospital Universitari Son Dureta. *Juan Ernesto de Pedro Gómez.* Infermer. Universitat de les Illes Balears. *Mercedes Guibelalde Del Castillo.* Metgessa, especialista en oncologia pediàtrica. Hospital Universitari Son Dureta. *Carlos Fernández Palomeque.* Metge, especialista en cardiologia. Hospital Universitari Son Dureta. *Carmen Santos de Unamuno.* Metge, especialista en medicina familiar i comunitària. Centre de Salut Camp Redó.

José Francisco Noguera Aguilar. Metge, especialista en cirurgia general i de l'aparell digestiu. Hospital Son Llàtzer. *Carmel Bonnin Cortès*. Advocat.

2004

President: vacant

Vicepresident: *Joan Bargay Leonart*. Metge, especialista en hematologia. Hospital Son Llàtzer.

Secretari: *Guillem Frontera Juan*. Metge, especialista en farmacologia clínica. Fundació Mateu Orfila.

Vocals: *Olga Delgado Sánchez*. Farmacèutica, especialista en farmàcia hospitalària. Hospital Universitari Son Dureta. *Joan Serra Devecchi*. Farmacèutic, especialista en farmàcia hospitalària. Hospital Universitari Son Dureta. *Joan Llobera Cànaves*. Metge. Gabinet Tècnic de la Gerència d'Atenció Primària de Mallorca. *Francisco Campoamor Landín*. Metge, especialista en farmacologia clínica. Hospital Universitari Son Dureta. *Juli Rifà Ferrer*. Metge, especialista en oncologia. Hospital Universitari Son Dureta. *Miquel Fiol Sala*. Metge, especialista en medicina intensiva. Hospital Universitari Son Dureta. *Jordi Ibàñez Juvé*. Metge, especialista en medicina intensiva. Hospital Universitari Son Dureta. *Joan Ernest de Pedro Gómez*. Infermer. Universitat de les Illes Balears. *Mercedes Guibelalde del Castillo*. Metgessa, especialista en oncologia pediàtrica. Hospital Universitari Son Dureta. *Carlos Fernández Palomeque*. Metge, especialista en cardiologia. Hospital Universitari Son Dureta. *José Francisco Noguera Aguilar*. Metge, especialista en cirurgia general i de l'aparell digestiu. Hospital Son Llàtzer. *Carmel Bonnin Cortès*. Advocat.

2005

President: *Joan Bargay Leonart*. Metge, especialista en hematologia. Hospital Son Llàtzer.

Vicepresident: *Joan Serra Devecchi*. Farmacèutic, especialista en farmàcia hospitalària. Hospital Universitari Son Dureta.

Secretària: *Maria Magdalena Salom Castell*. Metgessa, especialista en medicina preventiva i salut pública. Direcció General d'Avaluació i Acreditació. Conselleria de Salut i Consum.

Vocals: *Olga Delgado Sánchez*. Farmacèutica, especialista en farmàcia hospitalària. Hospital Universitari Son Dureta. *Francisco Campoamor Landín*. Metge, especialista en farmacologia clínica. Hospital Universitari Son Dureta. *Juli Rifà Ferrer*. Metge, especialista en oncologia. Hospital Universitari Son Dureta. *Miquel Fiol Sala*. Metge, especialista en medicina intensiva. Hospital Universitari Son Dureta. *Joan Ernest de Pedro Gómez*. Infermer. Universitat de les Illes Balears. *Mercedes Guibelalde del Castillo*. Metgessa, especialista en oncologia pediàtrica. Hospital Universitari Son Dureta. *Carlos Fernández Palomeque*. Metge, especialista en cardiologia. Hospital Universitari Son Dureta. *José Francisco Noguera Aguilar*. Metge, especialista en cirurgia general i de l'aparell digestiu. Hospital Son Llàtzer. *Carmel Bonnin Cortès*. Advocat. *Isabel M. Borrás Rosselló*. Metgessa, especialista en otorinolaringologia. Conselleria de Salut i Consum. *Antoni Gamundí Gamundí*. Biòleg. Universitat de les Illes Balears. *Eduardo Moitinho Puigserver*. Metge, especialista en aparell digestiu. Hospital Comarcal d'Inca. *Jesús Molina Mula*. Infermer. Universitat de les Illes Balears. *Antoni Pons Biescas*. Químic. Universitat de les Illes Balears. *Llorenç Socias Crespi*. Metge, especialista en medicina intensiva. Hospital Son Llàtzer.

2006

President: *Joan Bargay Leonart*. Metge, especialista en hematologia. Hospital Son Llàtzer.

Vicepresident: *Joan Serra Devecchi*. Farmacèutic, especialista en farmàcia hospitalària. Hospital Universitari Son Dureta. **Secretària en funcions:** *Isabel M. Borrás Rosselló*. Metgessa, especialista en otorinolaringologia. Conselleria de Salut i Consum. **Vocals:** *Francisco Campoamor Landín*. Metge, especialista en farmacologia clínica. Hospital Universitari Son Dureta. *Miquel Fiol Sala*. Metge, especialista en medicina intensiva. Hospital Universitari Son Dureta. *Joan Ernest de Pedro Gómez*. Infermer. Universitat de les Illes Balears. *Mercedes Guibelalde del Castillo*. Metgessa, especialista en oncologia pediàtrica. Hospital Universitari Son Dureta. *Carlos Fernández Palomeque*. Metge, especialista en cardiologia. Hospital Universitari Son Dureta. *José Francisco Noguera Aguilar*. Metge, especialista en cirurgia general i de l'aparell digestiu. Hospital Son Llàtzer. *Carmel Bonnin Cortès*. Advocat. *Antoni Gamundí Gamundí*. Biòleg. Universitat de les Illes Balears. *Jesús Molina Mula*. Infermer. Universitat de les Illes Balears. *Antoni Pons Biescas*. Químic. Universitat de les Illes Balears. *Llorenç Socias Crespi*. Metge, especialista en medicina intensiva. Hospital Son Llàtzer. *Juan Antonio Pérez Artigues*. Metge, especialista en medicina familiar i comunitària. Atenció Primària de Mallorca. *Vicenç Juan Verger*. Metge, especialista en medicina familiar i comunitària. Atenció Primària de Mallorca. *Columba Suinaga Romero de Terreros*. Advocada. Associació Balear de Pares de Nins amb Trastorn de Dèficit d'Atenció amb i sense Hiperactivitat. *Bàrbara Marquès Domingo*. Advocada. Conselleria de Salut i Consum.

2007

President: *Joan Bargay Leonart*. Metge, especialista en hematologia. Hospital Son Llàtzer.

Vicepresident: vacant.

Secretària en funcions: *Isabel M. Borrás Rosselló*. Metgessa, especialista en otorinolaringologia. Conselleria de Salut i Consum.

Vocals: *Francisco Campoamor Landín*. Metge, especialista en farmacologia clínica. Hospital Universitari Son Dureta. *Miquel Fiol Sala*. Metge, especialista en medicina intensiva. Hospital Universitari Son Dureta. *Mercedes Guibelalde del Castillo*. Metgessa, especialista en oncologia pediàtrica. Hospital Universitari Son Dureta. *José Francisco Noguera Aguilar*. Metge, especialista en cirurgia general i de l'aparell digestiu. Hospital Son Llàtzer. *Antoni Gamundí Gamundí*. Biòleg. Universitat de les Illes Balears. *Jesús Molina Mula*. Infermer. Universitat de les Illes Balears. *Antoni Pons Biescas*. Químic. Universitat de les Illes Balears. *Llorenç Socias Crespi*. Metge, especialista en medicina intensiva. Hospital Son Llàtzer. *Juan Antonio Pérez Artigues*. Metge, especialista en medicina familiar i comunitària. Atenció Primària de Mallorca. *Vicenç Juan Verger*. Metge, especialista en medicina familiar i comunitària. Atenció Primària de Mallorca. *Columba Suinaga Romero de Terreros*. Advocada. Associació Balear de Pares de Nins amb Trastorn de Dèficit d'Atenció amb i sense Hiperactivitat. *Bàrbara Marquès Domingo*. Advocada. Conselleria de Salut i Consum.

2008

President: *Joan Bargay Lleonart*. Metge, especialista en hematologia. Hospital Son Llàtzer.

Vicepresident: vacant.

Secretària en funcions: *Isabel M. Borrás Rosselló*. Metgessa, especialista en otorinolaringologia. Conselleria de Salut i Consum.

Vocals: *Fernando Barturen Fernández*. Metge, especialista en anesthesiologia. Policlínica Miramar. *Martín Bascuñana Serra*. Advocat. Conselleria de Salut i Consum. *Francisco Campoamor Landín*. Metge, especialista en farmacologia clínica. Hospital Universitari Son Dureta. *Esther Cardo Jalón*. Metgessa, especialista en neurologia pediàtrica. Hospital Son Llàtzer. *Miquel Fiol Sala*. Metge, especialista en medicina intensiva. Hospital Universitari Son Dureta. *José Mª Gámez Martínez*. Metge, especialista en cardiologia. Hospital Son Llàtzer. *Antoni Gamundí Gamundí*. Biòleg. Universitat de les Illes Balears. *Mª Aránzazu Gorospe Osinalde*. Metgessa, especialista en neurologia. Hospital Universitari Son Dureta. *Mercedes Guibelalde del Castillo*. Metgessa, especialista en oncologia pediàtrica. Hospital Universitari Son Dureta. *Ana Aurelia Iglesias Iglesias*. Farmacèutica, especialista en farmàcia d'atenció primària. Hospital de Manacor. *Vicenç Juan Verger*. Metge, especialista en medicina familiar i comunitària. Hospital Son Llàtzer. *Bàrbara Marquès Domingo*. Advocada. Conselleria de Salut i Consum. *Jesús Molina Mula*. Infermer. Universitat de les Illes Balears. *José Francisco Noguera Aguilar*. Metge, especialista en cirurgia general i de l'aparell digestiu. Hospital Son Llàtzer. *Juan Antonio Pérez Artigues*. Metge, especialista en medicina familiar i comunitària. Atenció Primària de Mallorca. *Antoni Pons Biescas*. Químic. Universitat de les Illes Balears. *Onofre Pons Sureda*. Metge, especialista en oncologia. Hospital Comarcal d'Inca. *Joana Maria Ramis Morey*. Farmacèutica. Conselleria de Salut i Consum. *Llorenç Socias Crespi*. Metge, especialista en medicina intensiva. Hospital Son Llàtzer. Hospital Son Llàtzer. *Joan B. Soriano Ortiz*. Metge, especialista en epidemiologia. Fundació Caubet-Cimera. *Catalina Vadell Nadal*. Metge, especialista en oncologia. Hospital de Manacor.

2009

President: *Joan Bargay Lleonart*. Metge, especialista en hematologia. Hospital Son Llàtzer.

Vicepresident: vacant.

Secretària en funcions: *Isabel M. Borrás Rosselló*. Metgessa, especialista en otorinolaringologia. Conselleria de Salut i Consum.

Vocals: *Fernando Barturen Fernández*. Metge, especialista en anesthesiologia. Policlínica Miramar. *Francisco Campoamor Landín*. Metge, especialista en farmacologia clínica. Hospital Universitari Son Dureta. *Esther Cardo Jalón*. Metgessa, especialista en neurologia pediàtrica. Hospital Son Llàtzer. *Miquel Fiol Sala*. Metge, especialista en medicina intensiva. Hospital Universitari Son Dureta. *José Mª Gámez Martínez*. Metge, especialista en cardiologia. Hospital Son Llàtzer. *Antoni Gamundí Gamundí*. Biòleg. Universitat de les Illes Balears. *Mª Aránzazu Gorospe Osinalde*. Metgessa, especialista en neurologia. Hospital Universitari Son Dureta. *Mercedes Guibelalde del Castillo*. Metgessa, especialista en oncologia pediàtrica. Hospital Universitari Son Dureta. *Ana Aurelia Iglesias Iglesias*. Farmacèutica, especialista en farmàcia d'atenció primària. Hospital de Manacor. *Vicenç Juan Verger*. Metge, especialista en medicina familiar i comunitària. Hospital Son Llàtzer. *Bàrbara Marquès Domingo*. Advocada. Conselleria de Salut i Consum. *Jesús Molina Mula*. Infermer. Universitat de les Illes Balears. *José Francisco Noguera Aguilar*. Metge, especialista en cirurgia general i de l'aparell digestiu. Hospital Son Llàtzer. *Juan Antonio Pérez Artigues*. Metge, especialista en medicina familiar i comunitària. Atenció Primària de Mallorca. *Antoni Pons Biescas*. Químic. Universitat de les Illes Balears. *Onofre Pons Sureda*. Metge, especialista en oncologia. Hospital Comarcal d'Inca. *Llorenç Socias Crespi*. Metge, especialista en medicina intensiva. Hospital Son Llàtzer. Hospital Son Llàtzer. *Joan B. Soriano Ortiz*. Metge, especialista en epidemiologia. Fundació Caubet-Cimera. *Catalina Vadell Nadal*. Metge, especialista en oncologia. Hospital de Manacor.

2010

President: *Joan Bargay Lleonart*. Metge, especialista en hematologia. Hospital Son Llàtzer.

Vicepresident: vacant.

Secretària en funcions: *Isabel M. Borrás Rosselló*. Metgessa, especialista en otorinolaringologia. Conselleria de Salut i Consum.

Vocals: *Carlos F. Alonso-Villaverde Lozano*. Metge, especialista en medicina interna. Hospital Son Llàtzer. *Fernando Barturen Fernández*. Metge, especialista en anesthesiologia. Policlínica Miramar. *Miquel Bennasar Veny*. Infermer. Universitat de les Illes Balears. *Bartolomé Bonet Serra*. Metge, especialista en pediatria. Hospital Can Misses. *Francisco Campoamor Landín*. Metge, especialista en farmacologia clínica. Hospital Universitari Son Dureta. *Esther Cardo Jalón*. Metgessa, especialista en neurologia pediàtrica. Hospital Son Llàtzer. *Miquel Fiol Sala*. Metge, especialista en medicina intensiva. Hospital Universitari Son Dureta. *José Mª Gámez Martínez*. Metge, especialista en cardiologia. Hospital Son Llàtzer. *Antoni Gamundí Gamundí*. Biòleg. Universitat de les Illes Balears. *Mauro García Toro*. Metge, especialista en psiquiatria. Hospital Son Llàtzer. *Cristina Gil Membrado*. Advocada. Universitat de les Illes Balears. *Mª Belén González Gragera*. Metgessa, especialista en oncologia. Hospital Son Llàtzer. *Mª Aránzazu Gorospe Osinalde*. Metgessa, especialista en neurologia. Hospital Universitari Son Dureta. *Ana Aurelia Iglesias Iglesias*. Farmacèutica, especialista en farmàcia d'atenció primària. Hospital de Manacor. *José Francisco Noguera Aguilar*. Metge, especialista en cirurgia general i de l'aparell digestiu. Hospital Son Llàtzer. *Carmen Pata Iglesias*. Farmacèutica, especialista en bioquímica clínica. Atenció Primària de l'Àrea de Salut d'Eivissa i Formentera. *José Ignacio Ramírez Manent*. Metge, especialista en medicina familiar i comunitària. Centre de Salut de Calvià. *Llorenç Socias Crespi*. Metge, especialista en medicina intensiva. Hospital Son Llàtzer. Hospital Son Llàtzer. *Aina Soler Mieras*. Metgessa, especialista en farmacologia clínica. Conselleria de Salut i Consum. *Joan B. Soriano Ortiz*. Metge, especialista en epidemiologia. Fundació Caubet-Cimera. *Catalina Vadell Nadal*. Metge, especialista en oncologia. Hospital de Manacor. *Cristina Villena Portella*. Biòloga. Fundació Caubet-Cimera.

2011

President: *Joan Bargay Lleonart*. Metge, especialista en hematologia. Hospital Son Llàtzer.

Vicepresident: vacant.

Secretària: *Gemma Melero Quiñonero*. Farmacèutica. Conselleria de Salut, Família i Benestar Social.

Vocals: *Carlos F. Alonso-Villaverde Lozano*. Metge, especialista en medicina interna. Hospital Son Llàtzer. *Fernando Barturen Fernández*. Metge, especialista en anestesiologia. Policlínica Miramar. *Miquel Bennasar Veny*. Infermer. Universitat de les Illes Balears. *Bartolomé Bonet Serra*. Metge, especialista en pediatria. Hospital Can Misses. *Isabel M. Borrás Rosselló*. Metgessa, especialista en otorinolaringologia. Conselleria de Salut, Família i Benestar Social. *Francisco Campoamor Landín*. Metge, especialista en farmacologia clínica. Hospital Universitari Son Espases. *Esther Cardo Jalón*. Metgessa, especialista en neurologia pediàtrica. Hospital Son Llàtzer. *Miquel Fiol Sala*. Metge, especialista en medicina intensiva. Hospital Universitari Son Espases. *José Mª Gámez Martínez*. Metge, especialista en cardiologia. Hospital Son Llàtzer. *Antoni Gamundí Gamundí*. Biòleg. Universitat de les Illes Balears. *Mauro García Toro*. Metge, especialista en psiquiatria. Hospital Son Llàtzer. *Cristina Gil Membrado*. Advocada. Universitat de les Illes Balears. *Mª Belén González Gragera*. Metgessa, especialista en oncologia. Hospital Son Llàtzer. *Ana Aurelia Iglesias Iglesias*. Farmacèutica, especialista en farmàcia d'atenció primària. Hospital de Manacor. *José Francisco Noguera Aguilar*. Metge, especialista en cirurgia general i de l'aparell digestiu. Hospital Son Llàtzer. *Carmen Pata Iglesias*. Farmacèutica, especialista en bioquímica clínica. Atenció Primària de l'Àrea de Salut d'Eivissa i Formentera. *José Ignacio Ramírez Manent*. Metge, especialista en medicina familiar i comunitària. Centre de Salut de Santa Ponça. *Llorenç Socias Crespí*. Metge, especialista en medicina intensiva. Hospital Son Llàtzer. Hospital Son Llàtzer. *Aina Soler Mieras*. Metgessa, especialista en farmacologia clínica. Conselleria de Salut, Família i Benestar Social. *Joan B. Soriano Ortiz*. Metge, especialista en epidemiologia. Fundació Caubet-Cimera. *Cristina Villena Portella*. Biòloga. Biobanc Pulmonar de l'Hospital Universitari Son Espases.

2012

President: *Joan Bargay Leonart*. Metge, especialista en hematologia. Hospital Son Llàtzer.

Vicepresident: *Joan B. Soriano Ortiz*. Metge, especialista en epidemiologia. Fundació d'Investigació Sanitària de les Illes Balears.

Secretària: *Gemma Melero Quiñonero*. Farmacèutica. Conselleria de Salut, Família i Benestar Social.

Vocals: *Sebastián Albertí Serrano*. Biòleg. Universitat de les Illes Balears. *Alberto Alonso Fernández*. Metge, especialista en pneumologia. Hospital Universitari Son Espases. *Fernando Barturen Fernández*. Metge, especialista en anestesiologia. Policlínica Miramar. *Miquel Bennasar Veny*. Infermer. Universitat de les Illes Balears. *Bartolomé Bonet Serra*. Metge, especialista en pediatria. Hospital Can Misses. *Isabel M. Borrás Rosselló*. Metgessa, especialista en otorinolaringologia. Conselleria de Salut, Família i Benestar Social. *Bartolomé Burguera González*. Metge, especialista en endocrinologia. Hospital Universitari Son Espases. *Francisco Campoamor Landín*. Metge, especialista en farmacologia clínica. Hospital Universitari Son Espases. *Esther Cardo Jalón*. Metgessa, especialista en neurologia pediàtrica. Hospital Son Llàtzer. *Magdalena Esteva Cantó*. Metgessa, especialista en medicina preventiva i salut pública. Unitat d'Investigació d'Atenció Primària de Mallorca. *Miquel Fiol Sala*. Metge, especialista en medicina intensiva. Hospital Universitari Son Espases. *José Mª Gámez Martínez*. Metge, especialista en cardiologia. Hospital Son Llàtzer. *Antoni Gamundí Gamundí*. Biòleg. Universitat de les Illes Balears. *Mauro García Toro*. Metge, especialista en psiquiatria. Hospital Son Llàtzer. *Cristina Gil Membrado*. Advocada. Universitat de les Illes Balears. *Mª Belén González Gragera*. Metgessa, especialista en oncologia. Hospital Son Llàtzer. *Ana Aurelia Iglesias Iglesias*. Farmacèutica, especialista en farmàcia d'atenció primària. Hospital de Manacor. *Javier Martín Broto*. Metge, especialista en oncologia. Hospital Universitari Son Espases. *Carmen Pata Iglesias*. Farmacèutica, especialista en bioquímica clínica. Atenció Primària de l'Àrea de Salut d'Eivissa i Formentera. *José Ignacio Ramírez Manent*. Metge, especialista en medicina familiar i comunitària. Centre de Salut de Santa Ponça. *Pere Riutord Sbert*. Metge, especialista en estomatologia. Reial Acadèmia de Medicina de les Illes Balears. *Llorenç Socias Crespí*. Metge, especialista en medicina intensiva. Hospital Son Llàtzer. Hospital Son Llàtzer. *Cristina Villena Portella*. Biòloga. Biobanc Pulmonar de l'Hospital Universitari Son Espases.

2013

President: *Joan Bargay Leonart*. Metge, especialista en hematologia. Hospital Son Llàtzer.

Vicepresident: *Joan B. Soriano Ortiz*. Metge, especialista en epidemiologia. Fundació d'Investigació Sanitària de les Illes Balears.

Secretària en funcions: *Ana Aurelia Iglesias Iglesias*. Farmacèutica, especialista en farmàcia d'atenció primària. Hospital de Manacor.

Vocals: *Sebastián Albertí Serrano*. Biòleg. Universitat de les Illes Balears. *Alberto Alonso Fernández*. Metge, especialista en pneumologia. Hospital Universitari Son Espases. *Feljo José Bauzá Martorell*. Advocat. Il·lustre Col·legi d'Advocats de les Illes Balears. *Miquel Bennasar Veny*. Infermer. Universitat de les Illes Balears. *Bartolomé Bonet Serra*. Metge, especialista en pediatria. Hospital Can Misses. *Isabel M. Borrás Rosselló*. Metgessa, especialista en otorinolaringologia. Conselleria de Salut, Família i Benestar Social. *Bartolomé Burguera González*. Metge, especialista en endocrinologia. Hospital Universitari Son Espases. *Francisco Campoamor Landín*. Metge, especialista en farmacologia clínica. Hospital Universitari Son Espases. *Esther Cardo Jalón*. Metgessa, especialista en neurologia pediàtrica. Hospital Son Llàtzer. *Magdalena Esteva Cantó*. Metgessa, especialista en medicina preventiva i salut pública. Unitat d'Investigació d'Atenció Primària de Mallorca. *Miquel Fiol Sala*. Metge, especialista en medicina intensiva. Hospital Universitari Son Espases. *José Mª Gámez Martínez*. Metge, especialista en cardiologia. Hospital Son Llàtzer. *Antoni Gamundí Gamundí*. Biòleg. Universitat de les Illes Balears. *Cristina Gil Membrado*. Advocada. Universitat de les Illes Balears. *Javier Martín Broto*. Metge, especialista en oncologia. Hospital Universitari Son Espases. *Pilar Mut Sanchís*. Metgessa, especialista en oncologia. Hospital Son Llàtzer. *Carmen Pata Iglesias*. Farmacèutica, especialista en bioquímica clínica. Atenció Primària de l'Àrea de Salut d'Eivissa i Formentera. *José Ignacio Ramírez Manent*. Metge, especialista en medicina familiar i comunitària. Centre de Salut de Santa Ponça. *Pere Riutord Sbert*. Metge, especialista en estomatologia. Reial Acadèmia de Medicina de les Illes Balears. *Llorenç Socias Crespí*. Metge, especialista en medicina intensiva. Hospital Son Llàtzer. Hospital Son Llàtzer. *Cristina Villena Portella*. Biòloga. Biobanc Pulmonar de l'Hospital Universitari Son Espases.

2014

President: *Joan Bargay Lleonart*. Metge, especialista en hematologia. Hospital Son Llàtzer.

Vicepresident: *Joan B. Soriano Ortiz*. Metge, especialista en epidemiologia. Fundació d'Investigació Sanitària de les Illes Balears.

Secretària: *Ana Aurelia Iglesias Iglesias*. Farmacèutica, especialista en farmàcia d'atenció primària. Hospital de Manacor.

Vocals: *Sebastián Albertí Serrano*. Biòleg. Universitat de les Illes Balears. *Alberto Alonso Fernández*. Metge, especialista en pneumologia. Hospital Universitari Son Espases. *Miquel Bennasar Veny*. Infermer. Universitat de les Illes Balears. *Bartolomé Bonet Serra*. Metge, especialista en pediatria. Hospital Can Misses. *Isabel M. Borrás Rosselló*. Metgessa, especialista en otorinolaringologia. Conselleria de Salut, Família i Benestar Social. *Francisco Campoamor Landín*. Metge, especialista en farmacologia clínica. Hospital Universitari Son Espases. *Esther Cardo Jalón*. Metgessa, especialista en neurologia pediàtrica. Hospital Son Llàtzer. *Magdalena Esteve Cantó*. Metgessa, especialista en medicina preventiva i salut pública. Unitat d'Investigació d'Atenció Primària de Mallorca. *Miquel Fiol Sala*. Metge, especialista en medicina intensiva. Hospital Universitari Son Espases. *José Mª Gámez Martínez*. Metge, especialista en cardiologia. Hospital Son Llàtzer. *Antoni Gamundí Gamundí*. Biòleg. Universitat de les Illes Balears. *Cristina Gil Membrado*. Advocada. Universitat de les Illes Balears. *Pilar Mut Sanchís*. Metgessa, especialista en oncologia. Hospital Son Llàtzer. *Carmen Pata Iglesias*. Farmacèutica, especialista en bioquímica clínica. Atenció Primària de l'Àrea de Salut d'Eivissa i Formentera. *José Ignacio Ramírez Manent*. Metge, especialista en medicina familiar i comunitària. Centre de Salut de Santa Ponça. *Pere Riutord Sbert*. Metge, especialista en estomatologia. Reial Acadèmia de Medicina de les Illes Balears. *Llorenç Socias Crespi*. Metge, especialista en medicina intensiva. Hospital Son Llàtzer. Hospital Son Llàtzer. *Cristina Villena Portella*. Biòloga. Biobanc Pulmonar de l'Hospital Universitari Son Espases.

2015

President: *Joan Bargay Lleonart*. Metge, especialista en hematologia. Hospital Son Llàtzer.

Vicepresident: *Joan B. Soriano Ortiz*. Metge, especialista en epidemiologia. Fundació d'Investigació Sanitària de les Illes Balears. Hospital Universitari Son Espases.

Secretària: *Ana Aurelia Iglesias Iglesias*. Farmacèutica, especialista en farmàcia d'atenció primària. Hospital de Manacor.

Vocals: *Sebastián Albertí Serrano*. Biòleg. Universitat de les Illes Balears. *Alberto Alonso Fernández*. Metge, especialista en pneumologia. Hospital Universitari Son Espases. *Joan Maria Benejam Gual*. Metge, especialista en urologia. Hospital de Manacor. *Miquel Bennasar Veny*. Infermer. Universitat de les Illes Balears. *Bartolomé Bonet Serra*. Metge, especialista en pediatria. Hospital Can Misses. *Isabel M. Borrás Rosselló*. Metgessa, especialista en otorinolaringologia. Conselleria de Salut, Família i Benestar Social. *Francisco Campoamor Landín*. Metge, especialista en farmacologia clínica. Hospital Universitari Son Espases. *Esther Cardo Jalón*. Metgessa, especialista en neurologia pediàtrica. Hospital Son Llàtzer. *Andrés De la Peña Fernández*. Metge, especialista en medicina interna. Hospital Son Llàtzer. *Magdalena Esteve Cantó*. Metgessa, especialista en medicina preventiva i salut pública. Unitat d'Investigació d'Atenció Primària de Mallorca. *Miquel Fiol Sala*. Metge, especialista en medicina intensiva. Hospital Universitari Son Espases. *José Fuster Salvá*. Metge, especialista en oncologia mèdica. Hospital Universitari Son Espases. *José Mª Gámez Martínez*. Metge, especialista en cardiologia. Hospital Son Llàtzer. *Antoni Gamundí Gamundí*. Biòleg. Universitat de les Illes Balears. *Cristina Gil Membrado*. Advocada. Universitat de les Illes Balears. *Francisca Mas Busquets*. Advocada. *Laura Monserrat Calbó*. Advocada. Servei de Salut de les Illes Balears. *Pilar Mut Sanchís*. Metgessa, especialista en oncologia. Hospital Son Llàtzer. *Antònia Obrador Hevia*. Biòloga. Institut d'Investigació Sanitària de Palma (IdISPa). *Jaume Orfila Timoner*. Metge, especialista en medicina interna. Hospital Universitari Son Espases. *Carmen Pata Iglesias*. Farmacèutica, especialista en bioquímica clínica. Atenció Primària de l'Àrea de Salut d'Eivissa i Formentera. *José Ignacio Ramírez Manent*. Metge, especialista en medicina familiar i comunitària. Centre de Salut de Santa Ponça. *Pere Riutord Sbert*. Metge, especialista en estomatologia. Reial Acadèmia de Medicina de les Illes Balears. *Gastón Pablo Rodríguez Dichico*. Metge, especialista en farmacologia clínica. Institut Mallorquí d'Afers Socials. *Llorenç Socias Crespi*. Metge, especialista en medicina intensiva. Hospital Son Llàtzer. Hospital Son Llàtzer. *Cristina Villena Portella*. Biòloga. Biobanc Pulmonar de l'Hospital Universitari Son Espases.

Referències

1. Comitè d'Ètica de la Investigació de les Illes Balears. CEI-IB [Accés el 8 d'abril de 2016 a: <http://www.ceisalut.caib.es>
2. Declaració de Helsinki de l'Associació Mèdica Mundial. Principis ètics per a les investigacions mèdiques en éssers humans. 1964.
3. Informe Belmont. Principis ètics i recomanacions per a la protecció de les persones objecte de l'experimentació. Comissió Nacional per a la Protecció de Persones Objecte de l'Experimentació Biomèdica i de la Conducta.
4. Decret 132/2000, de 15 de setembre, pel qual es crea el Comitè Ètic d'Investigació Clínica de les Illes Balears BOIB Núm. 117 de 2000 [Accés el 8 d'abril de 2016 a: <http://www.caib.es/sacmicrofront/noticia.do?idsite=274&cont=60498&lang=CA>]
5. Decret 146/2002, de 13 de desembre; article 10 del Reial Decret 223/2004, de 6 de febrer, i Ordre SAS/3470/2009, de 16 de desembre.
6. PNT i documents CEI-IB <http://www.caib.es/sacmicrofront/contenido.do?mkey=M1202130754482125887208&lang=CA&cont=57065>
7. Llistat històric dels membres del CEI de les Illes Balears des de l'any 2001 al 2016 [Accés el 27 de juny de 2016 a: <http://www.ceisalut.caib.es>]